

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. In S. Joannem Christi amor, & favor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Faci-s leonis. Ezech. 1. 10. Evangelium Joannis leoninâ facie est: ut enim leo regium, & principale, animal est; sic & Joannes à regia, & principali, dignitate Verbi divini exorsus est. Theophylactus in Marc.

Vide Tit. Evangelistâ.

§. II.

S. Joannis laudes, excellentia.

Solem Evangelij vocat S. Dionys. Areopag. Ep. ad S. Joan. Evang.

Nemo, audeo dicere, tantâ sublimitate Sapientia majestatem Dei vidit, & nobis proprio sermone referavit. Transcendit nubes, transcendit virtutes cœlorum, transcendit Angelos; & Verbum in principio reperit, & Verbum apud Deum Ambros. in Præfat. explanat. Evang. Lucae.

Imitabatur planè adhuc in mortali corpore positus angelicam dignitatem; humanam transcendebat conversationem, mortaliumque consuetudinem. S. Laurent. Just. in solennitate ejusdem.

Consideremus dilectissimi, quantâ gloriæ magnus vir iste credendus est; qui per quoddam adoptionis arcanae mysterium, filius Virginis est, & frater Salvatoris. Hinc est, quòd mentem ejus omnipotens Deus ad tantum puritatis, & mysticæ revelationis, culmen evexit. S. Petrus Dam. l. 2. de eod.

Meritò Christus Joanni tanta revelavit, qui præcelebat omnibus privilegiò castitatis. Sanct. Anselmus.

S. Joannes Evang. os Dei, lingua Spiritus S. cedrus paradisi, lux Ecclesiæ, decus orbis, Præco cœli, lumen Mundi, fidus hominum, specimen Angelorum, lapis vivus, speculum lucis. Et Cherubim jure perhibetur, qui scientiæ plenitudinem ex ipso Redemptoris pectore percepisse cognoscitur. Idem. l. 2. 2. de eod.

§. III.

In S. Joannem CHRISTI amor, & favor.

Quem diligebat *JESUS.* Joan. 13. 23. Dilectus iste discipulus, inter dilectos omnes dilectissimus. Huic applica illa verba Prov. 22. 11. *qui diligit cordis munditiam, propter gratiam laborum suorum habebit amicum regem:* quia, videlicet, propter excellentem castitatis decorem, dignus fuit de ipso sacro Dominici pectoris fonte divinitatem ejusdem Verbi, & æterna potare secreta principij. S. Rupertus lib. 1. 1. hic. Arcuissimè se in sui Redemptoris, ac dilectoris, amore conjunxit: propter quem scilicet conjugalis thori fœdera abdicavit. S. Petrus Dam. l. 66. Sponsum in nuptijs Canæ Joannem fuisse, & à Christo vocatum; opinantur S. Thomas 2. 2. q. 186. a. 4. Cajetanus, Joan. Sotus, Ludolphus Carthusianus, Bonav. in vita Christi, S. Antonius 3. p. Summæ tit. 1. Lyranus.

Verbi amavit ubera, qui supra pectus Domini in cœna recubuit; & velut quandam spongiam cor suum appoluit fonti vitæ; & ex ineffabili quadam traditione repletus Christi mysterijs, nobis quoque exhibet mamillam à Verbo impletam. Sanct. Gregorius Niss. hom. 1. in Cant.

Illud omnium supremum, & maximum; quòd coram omnibus in cœna ultima super pectus ejus recumbere ausus sit. O miram audaciam! Non audet Baptista sacrum Domini verticem contingere; Magdalena cum timore, & tremore, pedes tangit; Thomas, nisi iussus, manum non mittit in latus; Joannes dilectus, non iussus, non petita veniâ, confidenter recumbit super pectus Domini. Amor fecit hoc: est enim supra modum audax dilectio. Omnia sibi putat licere amor. S. Thom. Vill. Conc. de S. Joan.

Recubuit super pectus ejus. Joan. 21. 20. Sinum elegit æternus Pater, ad producendum Filium æqualem. *Unigenitus Filius, qui est in sinu Patris.* Joan. 1. 18. Sinum elegit Christus, ut in eo recumbat Joannes: ut per gratiam ac cœlestia dona, reformetur; ut, quantum fas est puræ creaturæ, ei similis fieret. Si manus Moysis impositæ super Josue habuerunt virtutem communicandi Josue spiritum ejus. Deut. 34. 9. Si vestes Aaron transfuderunt spiritum ejus in Eleazarum. Num. 20. 28. Si palliò Eliæ ejus sibi ritu repletus est Iseus. 4. Reg. 2. 13. quomodo Joannes recumbens in pectore Jesu multum de ipso non biberet? Si facies Jesu remansit impressa in linteo sibi opposito; si corpus Jesu effiguratum est in sindone, in qua est involutum; si vestigia pedum exarata sunt in lapide vivo: quomodo pectus ejus, in quo recumbebat Joannes, in eo non imprimeretur, quantum fas erat. Sylveira hic c. 7. In triplici sinu Christus requievit: in sinu Patris in cœlo, in sinu matris, & Joannis in terra. S. Ambr. l. 10. de Epiph. Non sunt verba, sed sensus.

Sic eum volo manere, donec veniam. Joan. 21. 22. Joannem post mortem resurrexisse, & indutum suò virgineò corpore in cœlum ascendisse, affirmant S. Ambrosius in Pf. 118. l. 10. Hieronymus, vel alius lib. de assumpt. Nicephorus l. 1. histor. c. 35. S. Isidorus, Petrus Dam. Albertus M. Hugo de S. Vict. Ludovicus Granat. apud Sylveira hic. Eius non audeamus plener definire, pium tamen est arbitrari; ut sicut de B. V. creditur, ita etiam B. Joannes jam resurrexisse probabiliter asseratur. Petrus Dam. l. 2. de eodem.

Et posuit dexteram suam super me. Apoc. 1. 17. id est, erexit me præ timore cadentem, & confortavit me; ut Daniel dicit c. 8. 18. *Collapsus sum, - & setigis me.* Tamen, cum hoc fiat cum Joanne, non per levem tactum, ut cum Daniele: nec per vocem, aut imperium, ut cum Jeremia 1. 17. & Ezechiele 2. 1. sed per manum Dei dexteram: singularis gratia, & benevolentia in Joannem denotatur, ut dicere possit Pf. 117. 16. *dextera Domini fecit virtutem.*

virtutem, dextera Domini exaltavit me.
& Sap. 5. 17. *dextera sua teget eos.* Et Cant.
2. 6. *Lava ejus &c.* Sylveira hic.

Ex Patribus, & aliis.

Qui hæc dicit, accepit Joannes ille, qui discumbebat super pectus Domini; & de pectore Domini bibebat, quod propinat nobis. Sanct. Augustinus tr. in Evang. Joan.

Dignum est, ut, qui à Christo præ cunctis mortalibus specialiter est dilectus, à Christi dilectoribus permaximè diligatur. Petr. Dam. l. 2. de eod.

Jacobus frater Christi ex cognatione, iste ex præcipua dilectione: ille per lineam maternæ consanguinitatis, iste per vinculum paternæ charitatis. Id. ib.

Sed nunc dilecta obtinebo tibi, ut conspicias me in ea forma, quâ jam delicijs divinitatis fruor in coelis. Et cum hoc illa desideraret adipisci, statim vidit immensum pelagus divinitatis intrans in pectore Jesu, & in eo B. Joannem in specie tenellæ apiculæ, tanquam pisciculum, ineffabili delectatione, ac libertate, nantem. Verba S. Joannis Ev. l. 3. In fin. div. S. Gertr.

§. IV.

S. Joannes respiciens B. Virginem.

Morti proximus Jacob Josepho filio suo partem sibi in terris pretiosorem tradit. Gen. 28. Morti proximus Jesus Joanni testamentò relinquit partem pretiosissimam, quam habebat in terris. *Ecce mater tua.* Joan. 19. 27. Commisit Dominus Petro claves Ecclesiæ. Matth. 16. 19. voluit & B. Joanni custodiam MARIÆ delegare. Utraque nimirum mater, Mater Maria, Mater Ecclesia. Sed Maria mater CHRISTI, Ecclesia mater populi Christiani, Beatum Joannem Dominus quodammodo Cœli Clavicularium esse constituit, cum B. Genitricis suæ eum decrevit esse custodem. Petrus Dam. l. 1. de eod.

Fecit rex Salomon thronum &c. 3. Reg. 10. 18. 19. MARIÆ typum fuisse thronum illum Salomonis, communis Ecclesiæ consensus est. Qui autem sunt duo leones, qui utrinque throno adhærebant? Petrus Dam. l. 1. de Nat. V. duo leones sunt, Gabriel Archangelus, & Joannes Evangel. quorum alter dextera Virginis, alter sinistra cultos, deputatus est. Gabriel enim mentem, Joannes carnem, pervigili sollicitudine servaverunt. Qui bene leones dicuntur, propter rugitum altissimæ vocis; duo enim verba nuntiârunt orbi tetra, qualia nec dicta sunt, nec dicentur. Ramirez in Prolegom. §. 8. Idem B. Petrus Dam. l. 1. de Sanct. Joanne, virginitatem ejus solius B. Virginis virginitati postponit. Unde ait: quocirca dignum fuit, ut B. Joannes Ap.

Arch-Angelo Gabrieli ad custodiam Matris Domini socius haberetur.

Mulier, ecce filius tuus. Joan. 19. 26. Quomodo honorat Discipulum; fratrem suum illum faciens! Usque adeo bonum est, manere apud patientem Christum! nam in fraternitatem ejus ducit. Theophylactus hic. Pendebat in cruce moriturus, disposuit testamentum. -- Aderat ibi dilectus, quid sibi legaturus expectans. Quid tibi, ô dilecte, legabo? quid in ultimis dabo tibi? *Ecce Mater tua*; hæc omnium, quæ possideo, charissima, & pretiosissima, gemma; hæc tibi trado. Sanct. Thom. Vill. Conc. 1. de eodem. Concredit Discipulo præfecturam Matris. jam papæ! quomodo honorat Discipulum, fratrem suum illum faciens! Theophylactus hic.

Accipit eam Discipulus in sua. Joan. 19. 27. In quæ sua Joannes matrem Domini accepit? neque enim non ex eis erat, qui dixerant ei, ecce nos dimisimus omnia. Habebat ergo ille Discipulus centupliciter plura, quàm dimiserat, in quæ susciperet ejus matrem, qui illa donaverat. V. Beda hic. Non committit homo thesaurum suum, & maximè illum, quem habet charissimum; nisi ei, quem verum æstimat esse amicum. At Christus, qui corda cognoscebat; nec in amicitia errare volebat; Joanni, quia præcipuum habuit, matrem, quæ eum portavit, commisit. Ergo amicissimum sibi esse cognovit. Sanct. Bonaventura l. 18. de eodem. Nunc maternò moveris affectu, & thalamum Humanitatis tuæ Cubiculario dilecto commendas; & provides sedulo benedictæ inter mulieres Apostolicam clientelam. Sanct. Cyprianus de Pass. Christi. Positus est fidelis ædituus ad tanti thesauri custodiam. Fidelis cubicularius Matris Domini. Intueor ergo, quadrigam, quâ currendum est ad Patrem, sic debere distingui; ut per te (ô Joannes) ad Matrem, per Matrem ad Filium, per Filium verò peringere possit penitentis affectus ad Patrem. Arnoldus Carnot. tr. de V. D.

§. V.

S. Joannis Sanctitas, Virtutes.

Dilectus meus candidus, & rubicundus. Cant. 5. 10. hoc de Joanne Christus dicere potuit; candidus per virginitatem, rubicundus per charitatem. Sanct. Bonaventura l. 18. de eod.

Et Joannes frater ejus. Matth. 10. 3. Joannes idem, quod gratus, & misericors; vel in quo est gratia; vel Domini gratia, ait S. Isidorus l. 7. Etymol. c. 9.

Audierunt eum duo Discipuli. Joan. 1. 37. Unus ex his duobus Discipulis erat Andreas, ut patet infra v. 40. quis alter? fuisse Joannem Bapt. probabile putant Epiphanius, Chrysostomus, Cyrillus, Euthym., Theophylactus.